

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Fremtidssikring af økologiske grønsagsfrø

Teamsmøde d. 1. marts 2024



Promilleafgiftsfonden
for frugtavl og gartneribrug

Indhold

- Projekter om økologiske frø
- Udfordringer på vejen mod 100 % økofrø
- Internationalt samarbejde og handlingsplaner
- Specialistgrupper

Projekter om økologiske frø

LIVESEED 2017-2021, EU (IFOAM, FiBL) <https://www.liveseed.eu/>

LIVESEEDING 2022- , EU (FiBL) <https://liveseeding.eu/>

ROADMAPS 2023-, BLE (FiBL, Tyskland)

<https://www.fibl.org/de/themen/projektdatenbank/projektitem/project/2462>

Økologiske grønsagsfrø skal fremtidssikres 2022-2024, Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget <https://icoel.dk/om-os/projekter/promilleafgiftsfonden-for-frugtavl-og-gartneribruget/>



Udfordringen i en nøddeskal – eksempel, gulerod



Efterspurgte sorter ~~≠~~ Tilbud i OXS

Anvendte sorter:

Mokum F1
Nairobi F1
Limfjords F1
Nerac F1
Romance F1
Norwich F1
Adana F1
Bolero F1

Tilbud i OXS:

Nipomo F1
Napoli F1
Yellowstone F1
Negovia F1
Nantaise F1
Dolciva
Fynn
Oxhella
Robila
Rodelika
Solvita

To markeder for økologiske grønsagsfrø

Engros salg -> krav om ensartethed i alle led i kæden
-> primært F1 hybrider

- Supermarkeder, friske varer
- Frostvarer, tørvarer, konserver
- Færdigretter
- Ingredienser
- Catering

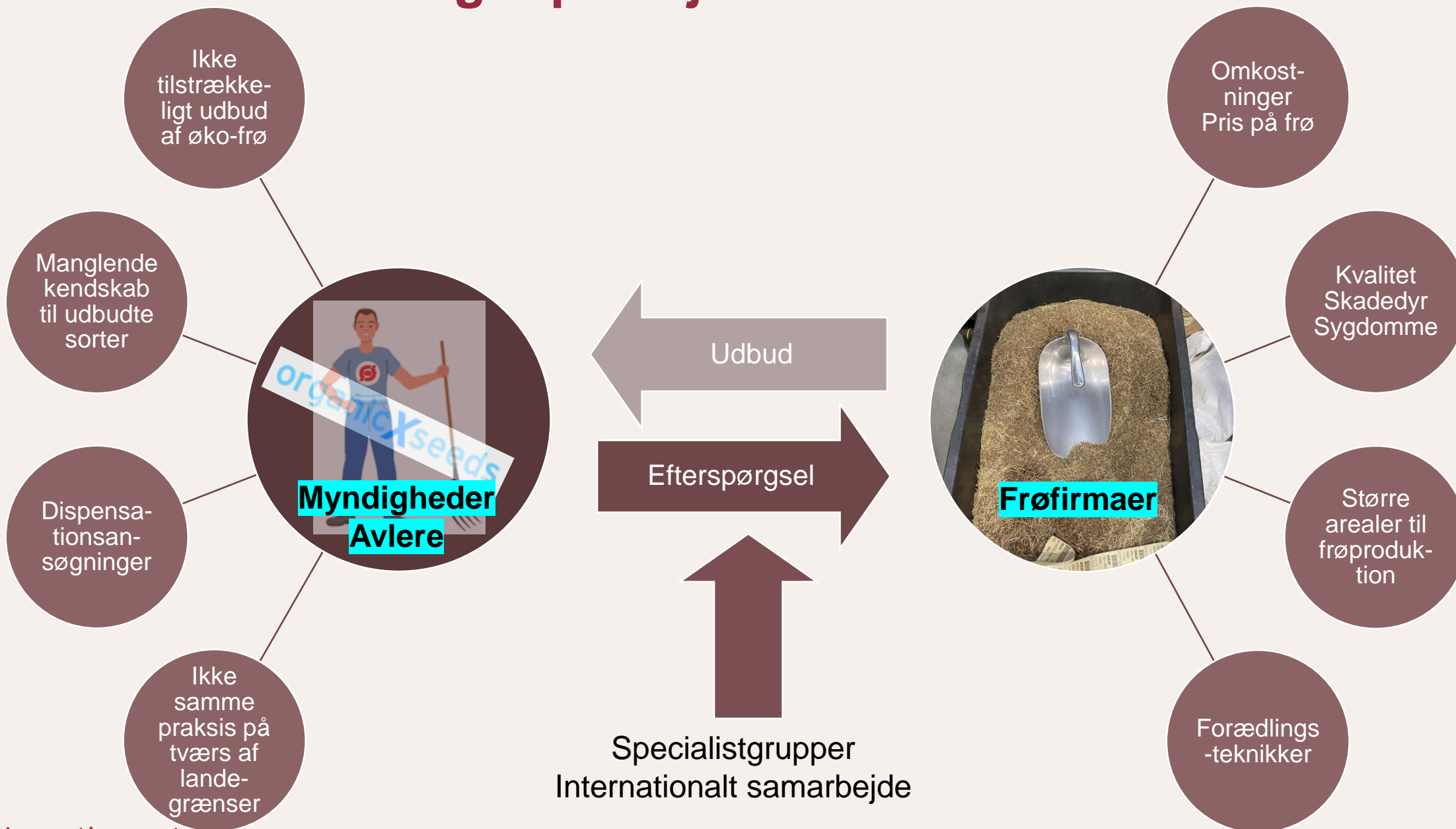
90 procent af marked??

Direkte salg -> plads til uensartethed/mangfoldighed
-> OP-sorter og F1 hybrider

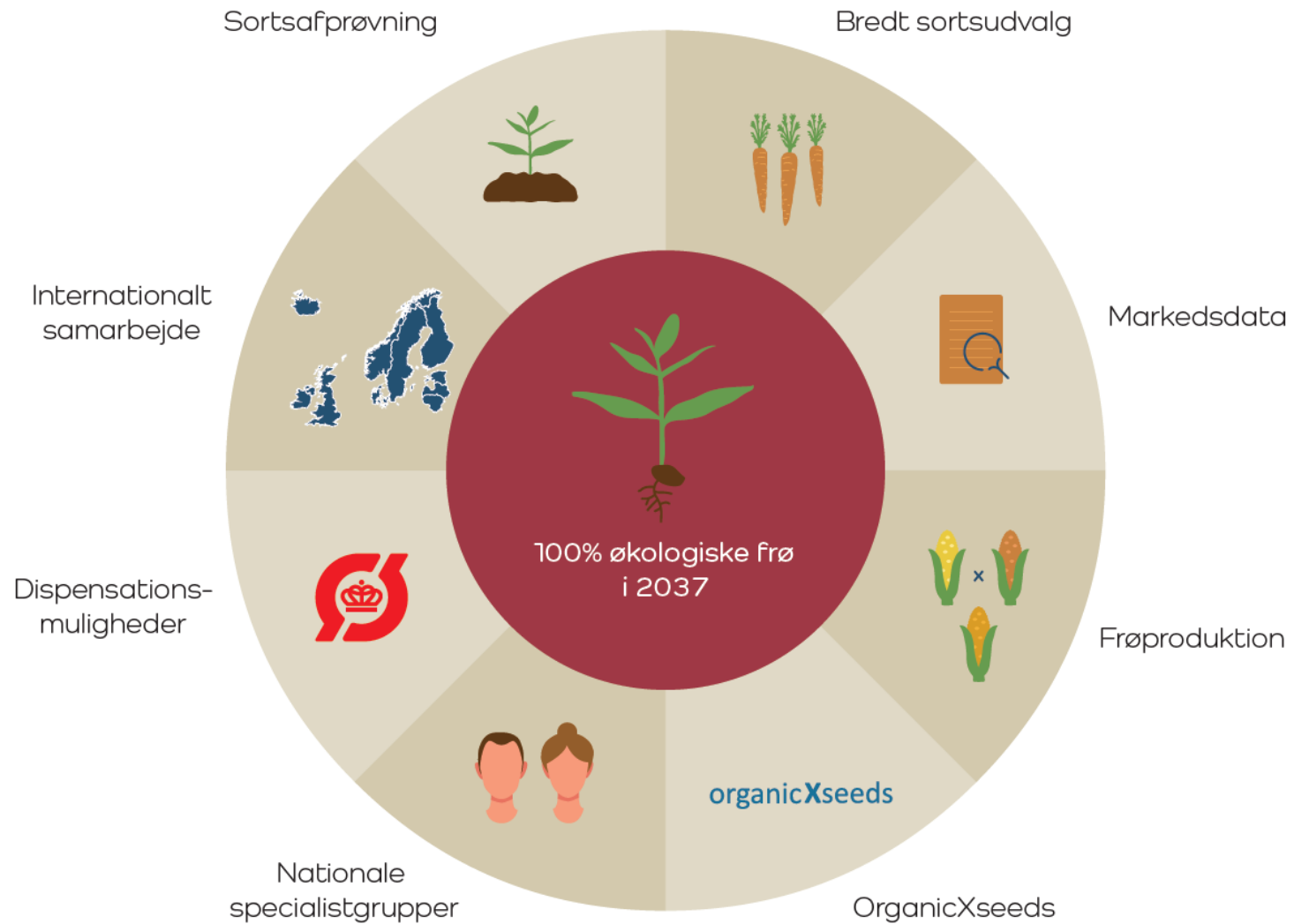
- Gårdbutikker
- Specialbutikker
- Måltidskasser
- Restauranter



Udfordringer på vejen mod 100 % økofrø



Vejen mod 100% økologiske frø i Danmark



Internationalt samarbejde - hvorfor?

- Mangelfuld kommunikation på tværs af landegrænser
- Meget lidt grønsagsforædling og lille produktionsareal i Danmark - flere andre lande i samme situation
- Økologiske grønsagsfrø kommer fra udlandet
- Ulige fordeling af økologiske grønsagsfrø
- Forskellige dispensationsmuligheder i nabolande
- Forskellig håndtering af Kategori 1, specialistgrupper mv.
- Mangelfuldt kendskab til evt. sortsafprøvning i sammenlignelige klimazoner
- ..



Internationalt netværk via EU-projektet LIVESEEDING (april, maj)

Emner til diskussion:

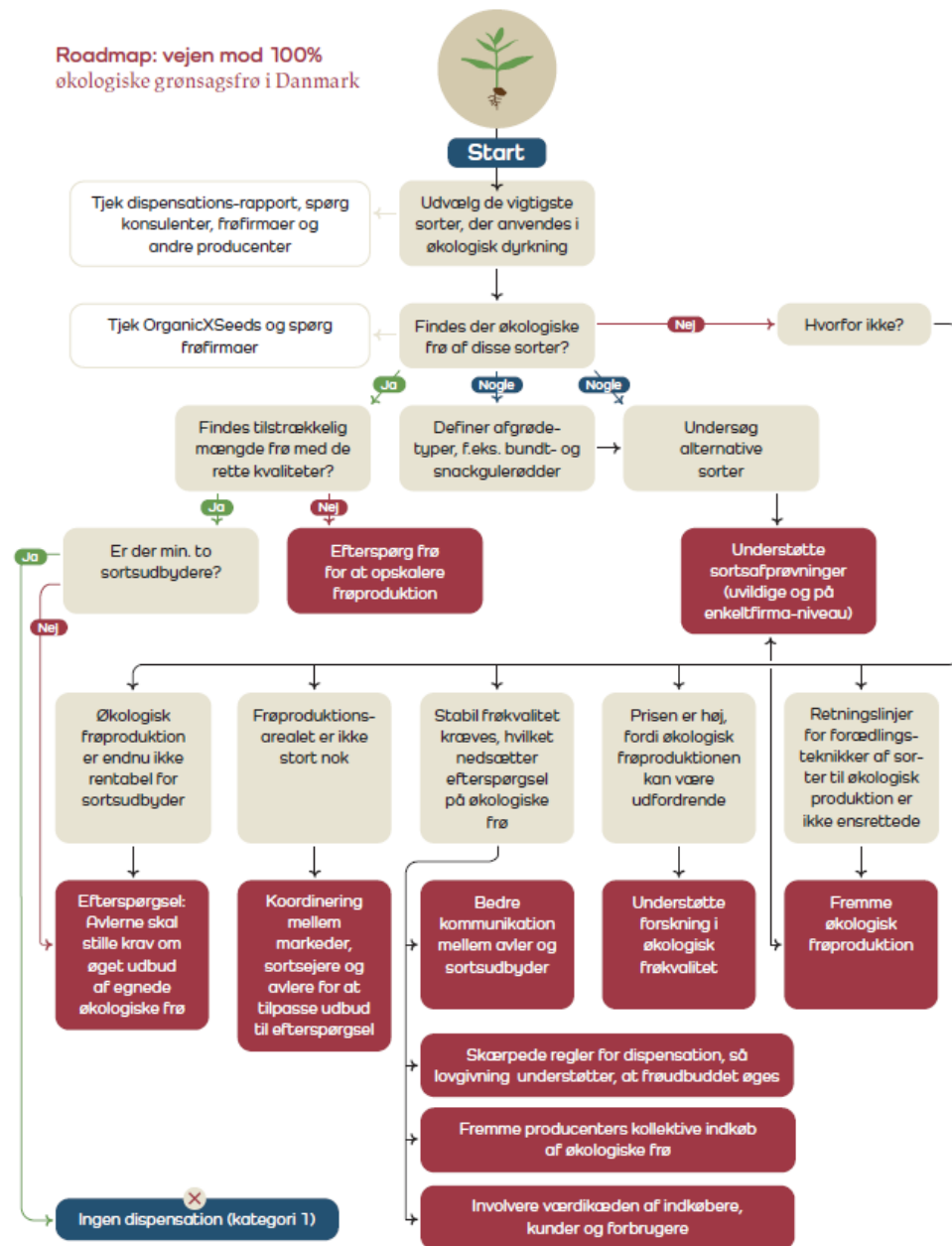
- Samarbejde med forældre/frøproducenter for at sikre forædling uden NGT og hensigtserklæringer fra avlere/myndigheder om at bruge økologisk frø
- Fælles efterspørgsel af største sorter hos forældre baseret på nationale sortskataloger (del behov for frø)
- Evt. aftaler om fordeling af tilgængelige økologiske frø mellem lande (solidaritet og forpligtelse)
- Nationale handlingsplaner (koordinering, dele idéer og planer) med gensidige hensigtserklæringer
- Ensretning af dispensationspraksis ift. småplanter
- **Specialistgrupper (dele succesfuld implementering og erfaringer)**
- **Kategori 1 afgrøder koordinering – vælg vigtige fokusafgrøder**
- **Ækvivalenslister (dele erfaringer)**
- Forsendelse, pris, handel, frøkvalitet – hvordan håndteres eventuelle udfordringer
- Økologiske markforsøg/afprøvninger (deling af resultater)
- Udfordringer i frøproduktionen (del vanskeligheder og tilpas dispensationspraksis ved behov)
- Tilgængelige oplysninger om sorter i OXS
- Fælles forståelse af implementering



Handlingsplaner

- Afgrødespecifikt
- Sortsudbud, behov for sorter
- Dialog med aktører nationalt og internationalt
- Udfordringer/løsningsmuligheder
- Målsætninger med delmål
- Opfølgning
- Ansvarsfordeling

Roadmap: vejen mod 100%
økologiske grønsagsfrø i Danmark



Specialistgrupper

Inspiration fra udland:

- Organisering og artsgrupperinger
- Mødehyppighed og timing
- Vurdering udbud, Kategori 1, sortsgrupper i OXS
- Netværksmøde

Eksempler udland

Nederlandene: gruppe af avlere, firmaer og økologiorg. for hhv. overdækkede og frilandsgrønsager – mødes i oktober

Tyskland: bredt sammensatte grupper med små arbejdsgrupper ved behov – to årlige møder, forår og efterår

Sverige: gruppe mødes i oktober, firmaer skal oprette senest 20. okt.